

IMPORTANȚA LABORATORULUI ȘCOLAR ÎN PREDAREA BIOLOGIEI

Gheorghe CHIȚĂ¹, Maria GHEORGHE¹

Modernizarea predării biologiei în școală ridică probleme complexe privind conținutul, metodologia didactică și orientarea procesului de învățământ, în sensul dezvoltării unei gândiri independente și creatoare la elevi.

În ultimul timp, cercetările din domeniul psihologiei și pedagogiei sunt îndreptate spre căutarea de principii și metode care să promoveze, într-o mai mare măsură decât învățământul tradițional, creativitatea elevilor. Dezvoltarea unei gândiri independente și creatoare este strâns legată de modalitatea în care sunt dobândite cunoștințele. Dacă elevul va fi pus în situația de a face observații și experiențe, cu tendința de a găsi și a încadra în mod independent noul adevăr în sistemul de cunoștințe existent, se va asigura o operativitate a gândirii și posibilitatea cunoașterii fenomenelor într-un mod care-l va familiariza cu unele elemente ale cercetării științifice.

Pentru realizarea dezideratelor învățământului modern, laboratorul școlar de biologie asigură condiții de studiu pe discipline (botanică, zoologie, anatomie, biologie generală), pe anii de studiu sau pe probleme. Activitatea practică ne demonstrează că laboratorul de biologie poate fi folosit atât la transmiterea de noi cunoștințe și fixarea lor, cât și la lecțiile de recapitulare (evaluare). Laboratorul de biologie reunește, într-un cadru restrâns, unele elemente care nu se găsesc în toate anotimpurile din natură (prin diferite procedee de conservare) și contribuie la valorificarea rațională a timpului, prin eliminarea deplasărilor la distanțe mari și la obiective dispersate în natură.

Asigurarea spațiilor de laborator și utilizarea lor eficientă reprezintă una dintre problemele cele mai dificile, deoarece unitățile școlare duc, în general, lipsă de spațiu. În lipsa acestor spații, materialele didactice de biologie sunt depozitate fie în unele încăperi cu materiale didactice de la celelalte discipline care se predau în școală, fie în dulapuri vitrină, dispuse în unele săli de clasă sau pe coridoare. În asemenea condiții, lucrările de laborator sunt vitrege și, din această cauză, unii profesori mai renunță la ele.

---

¹ Școala Burdea - Argeș

La astfel de școli, predarea disciplinelor biologice se face, în general, teoretic. Nu se are în vedere rolul pe care trebuie să-l joace profesorul și anume, nu de a preda știința, ci de a-i conduce pe elevi către cunoașterea adevărilor științifice.

Un laborator modern de biologie trebuie să cuprindă trei încăperi: sala de laborator, sala de depozit și sala de curs. Aici, din păcate, proiectele tip de construcții ale școlilor nu au prevăzut așa ceva, ci doar un singur laborator în care, de regulă, funcționează fizica-chimia. Dacă totuși este asigurat spațiul pentru laborator, dotarea și înzestrarea lui reprezintă elemente care să-i determine funcționalitatea.

Acestea se fac în așa fel încât să-i permită efectuarea a cât mai multe experiențe și demonstrații cu elevii în diferitele domenii ale disciplinelor biologice. Pe lângă aparatele și utilajele existente în dotare, un rol deosebit îl are confecționarea mijloacelor de învățământ într-o manieră personală, colectarea unor materiale didactice pe plan local, în vederea realizării de ierbare cu flora spontană a localității, insectare și alte materiale naturale conservate, astfel încât experiențele organizate în laborator să fie și ilustrate, dar și de cercetare.

Lecția de laborator constituie singura formă de învățământ care permite, cu multă eficiență, formarea schemelor operaționale în gândirea elevului, a principiilor generale care permit orientarea și domeniul respectiv de fapte. Orice aplicație practică implică o stăpânire a principiilor care, în formația intelectuală a elevului, se consolidează cel mai bine numai prin aplicarea lor la situațiile concrete. De aici rezultă importanța pe care o are laboratorul de biologie.

Astăzi, mai mult ca oricând, profesorul de biologie trebuie să satisfacă curiozitatea științifică a elevilor, prin îndrumarea investigațiilor pe care aceștia le întreprind nemijlocit în natură, ca o condiție esențială care va călăuzi pe cercetătorii de mâine în valorificarea rațională a resurselor oferite de aceasta.